

Opera i fangeleiren

Hvem ville finne på å sette opp Puccinis opera «Turandot» i en tidligere krigsfangeleir, langt til skogs på Espeland i Arna? Ingen andre enn Anne Randine Øverby.

JOHN LINDEBOTTEN
VEGAR VALDE (foto)
john.lindebotten@bt.no

Stedet ligger attpåtil innenfor nedbørsbeltet. Vågestykket skjer over fire spilledager i slutten av august, og sjefen for Opera Bergen drister seg til å tro at minst 4000 vil umake seg for å se og høre denne Puccini-operaen med motiv fra Østen og «Tusen og en natt».

–Jeg har snakket om dette lenge. Til kor og korps og foreninger hvor jeg har kontakter. Vi setter opp 1500 stoler hver kveld på den åpne plassen midt i Espeland leir. Parkeringsplass er på den gamle ekserserplassen like nedenfor. Det er bare å komme, sier Anne Randine Øverby.

Den foretaksomme operasjefen lover også veteranbusser fra Nesttun til Espeland for dem som tar Bybanen fra sentrum. De som heller tar Arna-toget kan reise videre til Espeland med veterantoget.

Sammen med sivilforsvaret

Det er Hordaland sivilforsvarsdistrikt som disponerer Espeland leir. Distriktssjef Anne-Margrete Bollmann opplyser til BT at hun har hatt kontakt med Anne Randine Øverby siden

2009, i forbindelse med lagring av kulisser og sceneutstyr på området.

–Vi snakket den gang om muligheten for å sette opp en opera i leiren, med tanke på den dystre bakgrunnen som krigsfangeleir. Det ble ikke noe av den gang, men så kom vi tilbake til saken i 2012. Og det passer bra, for Sivilforsvaret feirer 75-årsjubileum, leiren ble påbegynt i 1942 og Sivilforsvaret rykket inn i 1952, så vi har mange jubileer å markere, sier Anne Margrete Bollmann.

Stoppsted til helvete

Anne Randine Øverby forteller til BT hun er fascinert både av stedet og historien. Fangeleiren hadde plass til om lag 200 fanger, fordelt på åtte brakker. Leiren var tenkt som mellomstasjon for fanger som skulle videre til Grini og senere til Tyskland, og fikk derfor kallenavnet «stoppested til helvete».

–Tanken på å sette opp «Turandot» i fangeleiren modnet etter hvert som jeg fikk litt innsikt i historien og fikk sett meg omkring i leiren. Her i Espeland leir er det begått en mengde grusomheter. «Turandot» handler om den iskalde og grusomme prinsessen med samme navn. Prinsesse Turandot lar halshogge alle frierne som ikke klarer å løse tre gåter som hun gir dem, forteller Øverby.

Som regissør for oppførelsen har Øverby etter mange års bekjentskap endelig fått kloen i en av Tysklands mest kjente regissører. Nei da, det er ikke Stefan Herheim, men en fra samme generasjon, 42 år gamle Roland Schwab, som i likhet

fakta

«Turandot»

- Giacomo Puccinis siste opera, som ikke var fullført da han døde i 1924. En elev, Franco Alfano, gjorde operaen ferdig etter Puccinis skisser. «Turandot» ble uroppført på La Scala i Milano i 1926 under ledelse av Arturo Toscanini. Puccini har også komponert andre kjente verk som «La Bohème», «Tosca» og «Madame Butterfly».
- Handlingen i operaen finner sted i keiserpalasset i Beijing, men bygger på motiver fra «Tusen og en natt». Prinsesse Turandot har fått det for seg at de som frir til henne må løse tre gåter. Klarer de ikke det, blir de halshogget.
- Hvordan dette utvikler seg, avsløres i Espeland leir i slutten av august.

med Herheim har studert regi hos Götz Friedrich i Hamburg. Schwab har bak seg en lang rekke oppdrag, bl.a. flere for Deutsche Oper Berlin.

Fantastiske kulisser

Nylig var Roland Schwab på besøk i Bergen og besøkte Espeland leir sammen med Anne Randine Øverby.

– Dette blir min første «Turandot», og det er også første gang jeg gjør en opera i omgivelser som dette. Men naturen her, med skog og fjell omkring, er fantastiske kulisser, sier Roland Schwab.

Hovedrollen som Turandot skal synges av den canadiske sopranen Anna Shafajinskaia, som opprinnelig er fra Ukraina. En annen hovedrolle, Timur, skal synges av den bergenske bassbarytonen Ronnie Johansen.

HØYDEFORSKJELL: Under fremførelsen av «Turandot» vil orkesteret sitte inn mot garasjedørene. Anne Randine Øverby dirigerer fra omtrent der hun står i bildet. Regissøren, Roland Schwab, har tatt oppstilling ytterst på «scenekanten», oppe på garasjetaket.